

Lapunk mai száma 8 oldal.

DEBRECZENI

FÜGGETLEN ÚJSÁG

Szerda 1925 október 7.

Felelős szerkesztő: Farkas Lajos... Nappal: Piac-utca 34... Éjjel: Piac-u. 49... hivatal: Piac-utca 49.

ÁRA 1500 KORONA

Kiadó: Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai rt. Előfizetési ár: 1/2 évre 420,000 K... 1/4 évre 210,000 K... 1 hónapra 55,000 K

Debreczen. XXIII. évf. 225. szám.

Ügyvéd a cellában

Lévay Tibor dr. fővárosi ügyvéd, kormányfőtanácsos az elmúlt nap rendőri szenzációjának a középpontja. Igen súlyos büncselekmények gyanúja miatt került előbb a rendőrségre, majd az ügyvédség fogházába. Meg akart vesztegetni egy hatgvermekes családapát, inséggel küzdő törvényszéki hivatalnokit, hogy egy bűnper iratait semmisítse meg.

Ügyvéd a cellában. A pénz utáni hajszája, a sikerekre való féktelen, gondolkodás nélküli hajszája megsemmisítette a magyar közélet egyik legértékesebb rétegét, a magyar ügyvédség díszes táborát sem kímélték meg a betolakodástól. Egy ilyen "ügyvéd" a leg híresebb rendőri kijárók egyike megszorult ügyfeleinek bizalmát nem létező összeköttetései és nem létező megvesztegetési esetek céljaira használja ki.

A magyar ügyvédséget Kossuth Lajos, Deák Ferenc tradícióján a magyar jog, a magyar bíróság és a törvény tisztelvénye szellemében nevelték. A szufosan pusztító világháborúban, a lelkek és az ország forradalmának kellett elkövetkeznie, hogy a magyar ügyvédség makulátlan tiszta soraiba behathasson az ügyvédi hivatást esupán vagyonszerzésre felhasználó emberek. Nem a tudással, rátermettséggel, hanem egyrészt összeköttetésekkel, másrészt mindent megköcskázató jogi hazárdiáttal akarták felvenni a versenyt a magyar ügyvédség tisztas tradíciójai hagyományával dolgozó kartársikkal. Feltűntek a jogalkalmazók, akik elhitették klienseik táborával, hogy bizonyos ügyekben még a törvényt, a jogot és igazságot is sarokba szorító összeköttetések vannak.

Valahogy fátumot és végzetet lehet látni abban, hogy azok akik a büntetőtörvénykönyv fenyegető szakaszai dacára is folytatni akarták a pénzért mindenre kész gyakorlatukat, előbb-utóbb a bíróság kezére jutnak. Gyom, szegényfolt és parazita a magyar ügyvédség testén, aki szegvett és fájdalomat hoz az ügyvédek tisztelvényét, becslést kiérdemelt tömegére, úgy, hogy pirulnia kell,

hogy olvassák a lapok tudósításait, amelyekben a jogalkalmazók letartóztatásairól számolnak be. A magyar ügyvédség az igazságért, az elvontakért, az ártatlanul üldözöttekért harcol, a magyar ügyvédség féltő, aggodalmaskodó védője a törvényeknek s a tárgyaló-

termekben, a bíróság előtt éppen olyan szerepet tölt be, mint a vádat az államérből képviselő ügyészek. Nem összeköttetésekkel, protekcióval, üzérkedéssel, megvesztegetéssel, hanem puritánsággal és tudással lehet ezt a hivatást betölteni.

Mesterséges uton etették meg az éhségstrájkot kezdő Rákosiékat

A mesterséges etetés eredménye: megszűnt a sztrájk — Weinberger Zoltán megkezdte tizenöt évi fegyházbüntetését

Budapest, október 6. A markó uccai fogházban és a pestvidéki királyi ügyészség fogházában elhelyezett kommunista foglyok éhségstrájkba kezdtek. A budapesti királyi ügyészség vezetője, Sztrache Gusztáv dr., ma délután a törvényszéki hírlapírókat hivatalos kommunikében tájékoztatta a kommunista foglyok éhségstrájkjáról. — Kétségtelen tény, — mondotta a főügyész — hogy a letartóztatott kommunisták

előre elhatározott szándékkal éhségstrájkot kezdtek a Markó uccai fogházban és a pestvidéki ügyészség fogházban.

— Megállapítható, hogy előre állapotok meg ebben. Ezt az mutatja, hogy úgy a Markó uccai fogházban, mint a pestvidékiben egyszerre kezdtek meg az éhségstrájkot.

A Markó uccai fogházban hat kommunistát helyeztek el, a pestvidékiben harminchatot.

— A pestvidéki fogházban tegnap, hétfőn, a harminchat fogoly közül egy sem volt hajlandó egyetlen falatot is magához venni. Ma azonban már a harminchat ember közül tizenöt más elhatározásra jutott.

— Huszonegy még mindig tovább állta a sztrájkot és nem volt hajlandó étkezni. Erre a pestvidéki fogház vezetőjének rendelkezésére a huszonegy közül hetet mesterséges uton meg etettek.

A megmaradt tizenöt a további sztrájkotól önként elállott és ma délután elfogadta az ételt.

— A Markó uccai fogházban lévő hat kommunista közül tegnap hárman elálltak az éhségstrájkotól, — mondja kommunikéjében Sztrache főügyész, — mert megtudták, hogy három társukat mesterséges uton etették meg.

Mesterséges uton voltunk kénytelenek a fogházban Rákosi Mátyást, Weinberger Zoltánt és Hámán Katót táplálni.

— A három sztrájkoló, amikor tudomást szerzett a mesterséges etetésről, nehogy őket is mesterséges uton etessék meg, ma délután

már az ebédnél hajlandók voltak táplálkozni.

Miskolczy ügyész előreláthatólag egy héten belül végez a kihallgatásokkal és a kihallgatások után elkészíti vádindítványát, melyet a statáriális rendelet értelmében minden egyéb mozzanat mellőzésével a bíróság asztalára tesz. A jelek azt mutatják, hogy Rákosiék bűnügyében a statáriális főtárgyalást két héten belül megtartják.

1922 telén fedezte fel a rendőrség Budapesten az első nagyarányú sejtrendszeres kommunista mozgalmat. A rendőrség ezzel az összeesküvéssel kapcsolatban letartóztatta Andits Erzsébet orvostanhallgatót, az összeesküvés fejét és Weinberger Zoltán egyetemi hallgatót, aki fő segítőtársa volt a medikának.

Weinberger Zoltánt Korpády Zoltán táblabíró tanácsa, mint

gyorsított tanács, 15 esztendei fegyházbüntetésre ítélte. Az ítélethirdetésen Weinberger Zoltán, amikor meghallotta súlyos büntetését, kitépte magát a börtönőrök karjai közül

a bírói emelvény elé ugrott, éltette a proletárdiktatúrát és a harmadik internacionálét, — majd szidalmazni kezdte a bíróságot.

Rendőri segítséget kellett igénybevenni, hogy megfékezzék.

Weinberger Zoltán, a fiatal egyetemi hallgató súlyos büntetéséből azonban csak néhány hónapot ült le a maglódiuti gyűjtőfogházban, mert

nemsokára kiadatását kérték Moszkvából.

Weinberger elhagyta Magyarországot és Oroszországba ment, ahonnan — mint ismeretes — néhány hónappal ezelőtt került vissza Rákosi Mátyásék társaságában Budapestre.

A most leplezett kommunista összeesküvés újból rendőrkézre juttatta a fiatalembert, aki társával együtt vasárnap dél óta újból a Markó uccai fogházban ül. A huszegynéhány esztendő fiatalember tegnapi értesítést kapott, hogy intézkedés történt, amelynek értelmében

köteles megkezdeni 15 évi fegyházbüntetését.

A főtörzskönyvbe Weinbergert már át is vezették, aki hétfő óta előzetes letartóztatásán kívül a tizenötéves fegyházbüntetését is tölti.

Pogány módon bántak el a keresztény kurzus megteremtői az A Nép uccára került robotosaival

Kétszáz újságíró, kiadóhivatali tisztviselő és nyomdász egyetlen fillér vágkielégítés nélkül néz szembe a közeledő téllal — A dusgzadag lapvezérek elzárkóznak minden segítség elől

Budapest, okt. 6.

A budapesti liberális sajtó már hónapokkal ezelőtt rámutatott azokra a nem mindennapi állapotokra, amelyek a fővárosban megjelenő „A Nép” című uszító, fajvédelmi sajtóorganum külisszái mögött napról-napra rövidítik az egyébként sem nagy rokonszenvenek örvendő kurzuslap dicsteljesnek nem mondható életét. A súlyos anyagi és erkölcsi bonyodalmak „A Nép” existenciájával együtt mintegy 200 szerkesztőségi és kiadóhivatali alkalmazott létérdekét, megélhetését is veszélybe sodorták.

Csupa szegény, dolgozó emberrel van szó, akik valóban

nem számítottak arra, hogy a keresztény szerzetet jelszavával dolgozó fajvédő vezérek a lap megszűnése esetén hirtelen fordítanak azokra, akik az első vonalban küzdöttek az ő politikai programjukért.

A közeledő összeomlás A Nép Lapkiadó R.-T.-on kívül a lapot előállító Stádium Nyomda r.-t. helyzetét is igen súlyosá tették. Szinte egyidőben lépett fel „A Nép” és a „Szózat” krízise, amely éppen az erősebbnek hitt A Nép-et pusztította el előbb. A Nép bukása a következőképpen történt:

Három hónappal ezelőtt Wolff Károly látva a lap agonizálását, Ernszt Sándornak, illetve a keresztényszocialistáknak adta bérbe A Nép-et. Wolff a szerződés megkötésekor azzal biztatta még Ernsztet, hogy a lapnak havi 40-50 millió deficitje és a szerkesztőséggel szemben mindössze 30 millió függő adósága van. — Ernszt Sándor azonban a szerződés megkötése után keserű tapasztalatra jutott. Rájött arra, hogy a szerkesztőség függő adósága — Wolff adatával szemben — nem 39 millió, hanem a peres költségekkel együtt már a félmilliárd felé halad.

A lap havi deficitje nem

40 millió korona, hanem ennek körülbelül a háromszorososa

Ernszt Sándor már augusztus elsején levelet írt Wolff Károlynak, amelyben a bérleti szerződésre való hivatkozással egy hónappal felmondja a szerződést.

Ezek szerint Wolff Károly már júliusban tudta, hogy Ernszték nem finanszírozzák tovább a lapot. Ezzel szemben semmit sem tett a lap szanálása érdekében. Pedig

a lap részvénytöbbsége még ma is az ő, illetve a Keresztény Nemzeti Liga kezében van.

Szeptember elsején Ernszt kilépett a laptól, Wolff pedig, mint akinek semmi köze a vállalathoz, megtagadta a további finanszírozást. A munkatársak fizetés nélkül maradtak és a lap tulajdonos nélkül jelent meg. Erre Halter István, Ernszt megbízottja, a Nép főszerkesztője sürgős akciót kezdett a Nép megmentése érdekében. Felkereste Ernsztet és megvilágította, hogy áll a helyzet.

Ernszt, hogy a botrányt elkerülje, — bár semmi köze nem volt a laphoz — körülbelül 150 milliót a saját pénztárából ismét a vállalat rendelkezésére bocsátott.

De kijelentette azt is, hogy a jövőben egy fillért sem hajlandó adozni a Népre.

A Nép alkalmazottainak hangulata a legutolsó napokban már a legvégső elkeseredésig fokozódott. A munkatársak nyíltan vádolják Wolff Károlyt, hogy ő, aki minden politikai és társadalmi testületet azzal vádolt, hogy nem viselik eléggé lelkükön a keresztény eszmét és a szociális igazságot, a legridegebben cserben hagyja azokat az embereket, akik az első sorban küzdöttek politikájáért.

Wolff a Stádium Nyomda Rt. vezetésének rendeletet adott ki, hogy a zuglódi és lazongói munkatársakat ne engedjék be a nyomda épületébe.

A mindenre elszánt emberek azonban szombaton is megjelentek a szerkesztőségben, ahol elhatározták, hogy nyílt támadást intéznek Wolff Károly ellen.

Mint utolsó reményt emlegették, hogy a pénztárban egy takarékkönyv értékével együtt 8 millió korona fekszik. Elhatározták, hogy ezt a pénzt arányos módon felosztják. Természetesen alig pár száz korona jutott volna egy-egy munkatársra. Azonban ez a tervük is meghiúsult. Altenburger Gyula, a vállalat elnöke ugyanis letiltotta a pénztárban levő 8 milliót, a takarékkönyvvel együtt.

Erre azután kitört a végső elkeseredés.

A rózsai uccai épületben valóságos forradalmi hangulat uralkodik.

A munkatársak legnagyobb része már ma lakás és ebéd nélkül maradt. Az egyik újságíró, Dietz Emil, a szegényházban fekszik beteken.

A Nép munkatársai elhatározták, hogy

perit indítanak a vállalat ellen és ha nem sikerült a részletkérdéseket békésen elintézni, úgy hamis bukás és család címen is feljelentik azokat, akik cserbenhagyták őket.

De úgy látszik, ezzel sem érnek el sok eredményt, mert mint kiderült, a lapkiadó részvény-

társaságban Wolff Károly nincs is bent és Altenburger Gyula kivételével

csupa szegény, pénztelen ember szerepel az igaz-

gatók listáján.

A lap ügyésze kijelentette, hogy hajlandó a munkatársak havi fizetésének 10 százalékát kifizetni.

Debrecen város és Hajdumegye gazdái újabb 3 és fél milliárd vetőmaghitelt kapnak

Debrecen város és Hajdumegye gazdái részére a kormány 6 és félmilliárd vetőmaghitelt állapított meg. A hitel folyósítása hosszabb idő előtt megkezdődött, minden igénylő száz holdon felüli gazda részesült a hitelben, a százholdon aluli gazdák pedig összesen 4 és fél milliárdot vettek igénybe, 8 százalék kamattal. A súlyos elemi csapást szenvedettek között 150 millió koronát osztottak ki 3 és fél százalék kamattal. Hajduménás külön 40 milliót kapott.

Mivel a 6 és fél milliárd hitel elégtelenség mutatkozott, lépé-

seket tettek az összeg felemelésére. Mint megbízható helyről értesülünk, a kormány a vetőmaghitelt 10 milliárdra emelte fel s a 6 és fél milliárdon felüli összeg folyósítását közelesem megkezdik.

A közmunkák megindítására szánt összegek kiutalása is folyamatban van. Egymilliárdot kapott Hajdumegye utépítésre, 4 milliárdot a Berettyó szabályozására, másfélmilliárdot pedig a Tisza-ármentesítésre. Debrecen város kétmilliárdot kapott közmunkák megindítására.

Nagyszabású átalakítást terveznek a vágóhídon

A város műszaki ügyosztálya már elkészítette az építkezések tervezetét — 550.000 aranykoronát irányoztak elő az átalakítási munkálatokra

A debreceni vágóhid átalakítására nagyszabású tervezetet készített a város műszaki ügyosztálya. Az általános terveket most terjesztette a tanács elő Borsos József tb. tanácsnok s a tanács behatárolt foglalkozott a lényeges kibővítéssel.

A tervek szerint a marhavágóhidat, amely most két különálló épület, a közfal áttörésével egyetlen hatalmas teremmé alakítanák át.

emellett pedig egy kisebb helyiséget különítenének el s ugyancsak egy teremnek építenék át a közbeeső rész beépítésével a most szintén két részből álló sertésvágóhidat is.

A vágóhídon két teljesen új épületet emelnének fel.

Az egyik az egészségügyi épület, amelyben kényszerválogócsarnok, huszvizsgálati helyiség, idegen húscsarnok és zsírolvasztó lenne, ez alatt pedig a zsírfeldolgozó, amelynek különösen a vásárpénztár üzemenek fellendülésével lenne nagy jelentősége. Ebben az épületben lenne a fertőtlenítő helyiség is. A másik új épület a szűrő és perzselő; ez minden oldaláról nyitott, csak a tetőt tartják oszlopok. A két új épület 800 millióba kerülne.

Kibővítenék a jeggyárat is, úgy hogy napi 2000 tábla jég gyártására lenne képes valamint a hűtőházat is, amelyhez külön épületet emelnének. Víztoronyt is tervbevettek, mert nagy víznyomás szükséges a vágóhídon.

A kölesönprogramban 550 ezer aranykorona van felvéve a vágóhid kibővítésére; ebből kell elvégezni a gépberendezés és a kazánház átalakítását is. A Schlick-Nicholson gyár ajánlata szerint

a gépek átalakítása hozzávetőlegesen 5 milliárdba kerülne.

Mivel ez jelentős része az előirányzott 7972 millió koronának, úgy hogy nem biztos, hogy a többi munkálat elvégezhető az 550.000 aranykoronás keretben, a tanács utasította a műszaki ügyosztályt a részletes tervek és költségvetés elkészítésére s csak ennek ismeretében döntenek majd a vágóhid átalakításáról.

A vonat elé vetette magát egy egyetemi hallgató. Budapestről jelentik: Ma hajnalban az újpesti vasúti állomás közelében a sineken borzalmasan összeroncsolt férfitestet találtak, amelynek arca teljesen felismerhetetlen volt, a feje és a mellkasa pedig egészen össze volt zúzva. A kiszállított rendőri bizottság azóta megállapította, hogy a jólöltözött férfi öngyilkosságot követett el és ez kiderült a hátrahagyott leveléből is, amelyben bejelenti öngyilkosságát, egyben pedig kéri a rendőrséget, hogy holttestét ne boncolják fel. A melléte talált indexből kitűnt, hogy az öngyilkos fiatalember Pallós Gyula 23 esztendő egyetemi hallgató. Az újpesti rendőrség megindította a nyomozást annak kiderítésére, hogy az öltözete után igen jó módúnak látszó fiatalembert mi készítette borzalmas tetteinek elkövetésére.

A debreceni választások epilógusa az itélőtáblán

Megirtuk annak idején, hogy a debreceni törvényszék Serlytanácsa felhatalmazásra üldözendő rágalmazás vétsége miatt dr. Györki Imre nemzetgyűlési képviselőt és Holló János szociáldemokrata párttitkárt, — mert az 1922-iki nemzetgyűlési választások alatt röpcédulákon gróf Bethlen István miniszterelnök debreceni szerenését kigunyolták és a numerus clausus, a botbüntetés törvénybe iktatása, továbbá a Somogyi-Bacsó s az izsáki és orgoványi gyilkosságokért a rendszert tették felelőssé, — egyenként 3 millió korona pénzbüntetésre ítélté.

Az ítéletet úgy az ügyész, mint dr. Fényes Endre védőügyvéd megfélebbezte, így az így a debreceni itélőtáblához került. A táblán dr. Szuhányi Andor táblabíró előadásában a dr. Perjessy Mihály büntetőtanácsa tárgyalta kedden a bűnügyet. A vádat dr. Hangel Károly főügyész helyettes képviselte. Dr. Györki Imre képviselő nem jelent meg a tárgyaláson. A tábla teljes egészében helyben hagyta a törvényszék ítéletét. Az ítélet ellen úgy a vád, mint a védelem képviselője semmiségi panaszt jelentett be, így a kuria fog a bűnügyben dönteni.

A győztes spanyolok terrorizálják Marokkót

A hadműveletek Alhucemas körül bevégeztek és mint a főhadiszállásról hivatalosan jelentik a benszülőlt lázadó törzsek egyre tömegesebben adják megmagukat. A francia offenzíva Kifane vidékén be van szüntetve. Az utolsó napiparancsban Primo de Rivera azt a reményt fejezi ki, hogy a dicsőségesen végrehajtott hadműveletek és a kivívott győzelmek előreláthatólag meg fogják hozni a békét, ő maga pedig mihamarább leteszi a főparancsnokságot.

Primo de Rivera tábornok Kadizban egy újságíró előtt kijelentette, hogy alaptalanok azok a kósza hírek, mintha már nem sokára polgári kormány venné át az ország vezetését. A direktórium még további három évig fog hivatalban maradni és azután sem lehet szó arról, hogy régi politikuskok visszatérjenek a közéletbe. Kijelentette Primo de Rivera, hogy a Mussolini mintája után törvény készül, amely a rendbontókat vagyonekobzással fogja büntetni.

Madridban nagy győzelmi ünnepek készülnek a diktatura és a hadsereg mellett s ezekre a diadalünnepekre a marokkói harcúterén lévő csapatok küldöttségeket menesztenek haza.

Ha Budapestre utazik

keresse fel az ismert

Varga

kötött-, szövött- és harisnya különlegességek üzletét

Budapest,

IV., Kossuth Lajos-u. 11.

és

IV., Koronaherceg-u. 6.

15 év óta

a legjobb a kabaré műsor a

Terézköruti Szinpadon

Budapest

Telefon 65-54.

Kezdete fél 9.

Leszállított helyárak.

A halott Lékai-Leitner ellen nem tartják meg a sajtópört

A budapesti büntető törvényszék Schadt-tanácsa e hétre tüzte ki Lékai-Leitner János egyik cikke ügyében a főtárgyalást. A büntető törvényszék távollétében készült ítélekezni Lékai-Leitner felett, aki — mint ismeretes — a proletárdiktatura bukása után külföldre szökött. Lékai-Leitner egyike volt azoknak, akit szintén azzal gyanúsítottak, hogy részt vett gróf Tisza István meggyilkolásában. A fiatalember a kommunizmus alatt élénk szerepet játszott, cikkeket írt és egyik ilyen cikke miatt készült most ítélekezni felette távollétében a törvényszék. A királyi ügyészség ma készült el indítványával, amely szerint kéri a tárgyalás meg nem tartását, mivel Lékai-Leitner ez év nyarán Newyorkban meghalt.

Lékai-Leitner hosszú hányatás után került Amerikába, ahol tovább folytatta kommunista működését. Lapot alapított s ennek egyik számában költeményt írt, amelyben azt írta, hogy csak úgy győzhet a kommunizmus, ha első sorban a törvényes államfőkkel végeznek. A költeményben a fiatalember fel is sorolta mindazokat az államfőket, akikkel a legközelebbi időben végezni kell fegyveres uton. Az államfők sorában megemlíti Magyarország kormányzóját, Horthy Miklóst is. A newyorki hatóságok e vers miatt letartóztatták Lékai-Leitner és bebörtönözték. Kommunista barátai 10.000 dollár óvadékot ajánlottak fel szabaddalra helyezése fejében. A tízezer dollár ellenében Lékai-Leitner ki is szabadult, de a fogházban súlyos tüdőbajot kapott és kiszabadulása után pár hónapra meghalt.

— „Ottó királyt ki kell szakítani az illúziók világából.” Londonból jelentik: A Daily Express a következő fantasztikus hírral leni meg olvasóit ma reggel: Magyar és osztrák monarchisták rábeszélést Zita volt királynét és császárnét, hogy Ottó trónörökösét angol iskolában neveltesse. Azzal igyekeztek a királynéra hatni, hogy a fiatal trónörökös az illúziók világából, amelyben eddig ringatta magát, ki kell szakítani és hozzá kell szoktatni az igazi élet viszonyaihoz. A trónörökös már 13 éves és még mindig gyermekes álmodozással, képzelődéssel tölti idejét, makaesul ragaszkodik ahhoz, hogy hugai és fivéréi „felségnek” címzések, amiben anvia is bátorítja, a környezetet pedig a volt királyné egyenesen utasította, hogy mindenki adja meg neki azt a tiszteletnyilvánítást, mely a trónörökösöt megilleti. Ottó mintha idegen világban élne mint s ezen kell változtatni azzal, hogy angol nyilvános iskolába fogják járattatni.

— A kenderesi gyülekezet új lelkesze. A kenderesi ref. egyház lelkesze, Gyórv Lajos esperes nyugalomba vonult. Az egyház új lelkesének egyhangulag ifj. Csánky Benjámint debreceni segédlelkészt, Csánky Benjámint egyetemi tanárt hívták meg.

Autóbuszjáratok Debrecenben és a hajdumegyei községekben

A Debreceni Autóforgalmi Vállalat már régebben kérte a várost, hogy adjon neki engedélyt a Tisztviselőtelepre, a város olyan messzebb pontjára, ahová villamos nem közlekedik, valamint Hajdumegye egyes községeibe autóbuszjáratok rendszeresítésére. Ugyancsak ilyen kérelemmel fordult egyenesen a kereskedelmi miniszterhez Gyarmathy Miklós is.

A kereskedelmi miniszter most figyelmeztette a várost, hogy a HEV-vel kötött szerződése értelmében körforgalmi közlekedési eszköz járatására sem terület-használati jogot, sem engedélyt másnak, mint a HEV-nek azokra az utvonalakra, amelyekre már a HEV-nek vonalai vannak, nem

adhat. Más utirányokra is csak abban az esetben, ha előbb a HEV-et felszólította, hogy a létesítési szándékolt közlekedési tervet hajlandó-e megvalósítani s ez nemleges választ ad. A kereskedelmi miniszterium egyben azt is közölte a várossal, hogy tudomása szerint a már jelentkezettek kivül egy tőkeerős csoport is foglalkozik az autóbuszjáratok megvalósításának kérdésével.

A városi tanács a szerződés értelmében nyilatkozattételre szólította fel a HEV-et, amely értesülésünk szerint tényleg foglalkozik azzal a tervvel, hogy Debrecen messze eső pontjaira és Debrecen környékén autóbuszjáratokat létesít.

Egy becsipett joghallgató kinos botrányt provokált az Angol Királynő étteremben

Szutor Béla Tivadar hosszú ideig duhajkodott és megütötte az igazolhatni akaró vitéz Borbély Imre rendőrőrmestert — A rendőrségi kihallgatás után kocsin szállították haza a hevesvérű fiatalembert

Az Angol Királynő szálló éttermében hétfőn éjszaka 12 óra után botrányos jeleneteket idézett elő egy részeg fiatalember, Szutor Béla Tivadar joghallgató. Részegen bement társaival az étterembe és ott olyan kihívó, sértő magatartást tanúsított, hogy a jelenlévő vendégek közül többen el távoztak, mert nem bírták tovább nézni a kötekedést. A botrányt okozó fiatalember végig sétált az asztalok közt és sértő módon fixirozta a vendégeket. Ismeretlen uriembereknek kiabálta az asztaluk felé hajolva:

— Mit keresnek itt az ilyen parasztok?!

A durva sértegetésnek természetesen provokálások lettek a következményei. A főpincér, Muraközy Kálmán, hogy a további durvaságoknak elejét vegye, a legtáppintatosabb formában kérte meg Szutor Bélát, hogy hagyjon fel botrányokozó viselkedésével és ne ildőzze ki az úri közönséget az étteremből. A figyelmeztetésre az igazgató fiatalember durván nekitámadt a főpincérnek:

— Hogy merészel maga egy ilyen uriembert megszólitani!

— kiáltotta és némi gorombaságok kíséretében a főpincér fejéhez akarta vágni a szódásüveget.

— Nekem három párbajom volt ma — mondta — és állók rendelkezésére mindenkinek.

A főpincér, látva, hogy nem tudja megakadályozni a további botrányt, elment az asztaltól. Szutor egyideig még barátjaival ivott, akik hiába próbálták esdendesíteni, majd nélkülül, hogy a számláját kiegyenlített volna, kiment az étteremből. A főpincér utána sietett és a folyosón utólagosra kérte, hogy fizessen. A főpincér szavaira Szutor dühösen hátrafordult és a pénzt kérő főpincért arcul ütötte. A nagy lármára a szálló előtti posztoló vitéz Borbély Imre rendőrőrmester figyelmes lett és be akart menni, de az ajtót nem akarták kinyitni, és Szutor Béla a lábát az ajtónak feszítve kiáltotta:

— Ide nem teszi be a lábát az a rendőr!

A rendőr hosszas küzdés után végre behatolt és igazolásra szólította fel. Szutor az igazolást megtagadta és a rendőr vállát megragadva, azt mondta:

— Egy ilyen vacak Andrásnak nem igazolom magam, én ur vagyok!

A rendőr ismételtén kérte, hogy igazolja magát, mire Szutor magánkivül ordította:

— Már megmondtam, hogy egy ilyen piszok parasztnak

nem igazolom magam! Beléd lövök, vacak Andris, ha el nem hordod magad!

Ezzel a hátsó zsebéhez kapott, mintha a revolvert akarta volna előrántani. A dulakodás lármájára összegyűlt emberek riadtan szaladtak szét és magára hagyták a rendőrt, aki szorongatott helyzetében segítségért sípolt, de hiába. Az izmos rendőr heves dulakodás után egymaga is lefogta végre a garázda részegét és kezét hátracsavarva behurcolta a rendőrség központi ügyeletére, ahol dr. Tóth Jenő dr. rendőrfogalmazó eszközölte a kihallgatást. A kihallgatás folyamán beigazolták, hogy Szutor Béla nem beszámíthatatlan és így kocsin hozatva szépen, úri módon hazaszállították vitéz Borbély Imre rendőrőrmester támadóját és a főpincér inzultálóit.

A rendőrség az esetről semmiféle információt nem adott ki, talán azért, mert kellemetlen dofogtnak minősítik, ha a rendőrség egy derék tagját durva módon megtámadják. A botrányos eset részleteit így azoknak az úri embereknek az előadására nyomán írtuk meg, akik szemtanúi voltak az épületes jelenetnek és akik most nagyon kíváncsian várják, hogy milyen eredménnyel fog zárulni a rendőrőrmester jelentésével és az inzultált főpincér feljelentésével súlyosított botrányos eset.

— Szájkosár. Budapestről jelentik: Az idén lépett harmincötödik évfolyamába a Kelet, a legrégebbi magyar szabadkőműves lap. 1891-ben alapította Gelléri Mór a lapot és egész 1917-ig ő is szerkesztette. Ekkor kétévi szünet állt be a lapnál és 1919-ben, amikor a külföldről haza érkezett Kerecseny János, újból megindította a Keletet. A lap, az idők változására való tekintettel megszűnt szabadkőműves orgánum lenni, ehelyett a liberális és demokratikus eszmék tudományos propagálását tűzte maga elé cél gyanánt. Az új szerkesztőt, Kerecseny Jánost nem keserítették el a folytonos zaklatások, hanem ezek ellenére minden hónapban megjelentette lapját. Most ezután a sajtófőnökség hivatalosan értesítette Kerecseny Jánost, hogy az október 1-i szám már nem jelenhetik meg. Természetesen a megszűntető határozatot semmivel sem okolták meg. Erdekes véletlen, hogy Kerecseny lapját ép akkor szüntették meg, amikor Kerecseny Jánosnak megjelent „A magyar Dreyfus pör” című könyve, amely az eltűnt bankgassei milliók ügyét szellette.

Kabát, Kosztüm, Ruhaszövetek,
selymek, divatflanelék és mindenféle
ŐSZI DIVAT UJDONSÁGOK
naponta érkeznek!
Kirakatainkat szíveskedjenek figyelemmel kísélni!
Aszódi és Róth divatáruháza
A Községi Tisztv. Országos Szöv. szerződéses szállító.
Tisztviselőknak 5% kedvezmény!

HA REUMÁS,
használjon iszapot a
MARGIT-
fürdőben

Megnyilt a Galambos-cukrászda
Kossuth-utca 11., Kardoss-ház.

Hatvan éves a Csokonai-színház

Debrecen város Csokonai-színháza október 7-én üli meg fennállásának hatvan éves jubileumát s ez a jubileum nemcsak a Csokonai-színháznak és Debrecennek, hanem a magyar színháznak és kulturának is ünnepe. Hatvan esztendő alatt a tradíciókkal ékes Csokonai-színház a magyar kulturának egyik igen jelentős örökhelye volt és volt idő, amikor a Csokonai-színház előadásai a legélén jártak a magyar színpadi művészetnek, amely legkitünőbb harcosait épen a Csokonai-színház mindenkorai társulatának tagjaiból sorozta. 1925. október 7-én Bánk bán, a fenséges magyar tragédia komor jambusai hangzanak majd a Csokonai-színház nemes falai közt, épen úgy, mint 1865. október 7-én, a megnyitás napján s hirdetik a magyar kultúra erejét. Azét a kulturát, amelyért a Csokonai-színház is virrasztott hatvan esztendőig, tevékeny szellemmel, soha el nem halványuló öntudattal és a jövőbe vetett hittel.

A színház építése

A város törvényhatósági bizottsága 1861 március 9-én tartott közgyűlésén határozta el, hogy 150.000 forint költséggel elépített Debrecen állandó színházát. A fennmaradt szájhagyomány szerint Kiss Lajos a város akkori polgármestere, mikor az ellenzéki civisek azt kérdezték tőle: Minek nekünk, komédia? — azzal torkolta le őket:

— Mír? Azír, mert telik!

A közgyűlés erre az évrre elfogadta a színházépítésről szóló javaslatot és Skalnicszky Antal fővárosi építész tervei szerint 1865 tavaszára Vecsey építész felépítette a színház gyönyörű mór-bizánci stílusú épületét. Az építési költség azonban nem telt ki az előirányzott 150.000 forintból. Ekkor eladták a közlegelő egy részét, melyet a színház építését ellenző gazdaközönség erre Átkosföldnek keresztelt el.

Az első előadás

A színház ünnepélyes megnyitása 1865 október 7-én, szombaton folynak. A megnyitó előadásban megjelent Jókai Mór és felesége, Laborfalvy Róza is, aki férjének ez alkalomra írt prólógusát szavalta el s ugyancsak ő játszotta a Bánk bánban Gertrudis királyné szerepét.

A városi levéltárban ma is őrzik a megnyitó előadás színlapját, amely szerint Laborfalvy Róza szavalta el Jókai prólógusát, majd Jakobi karnagy vezetése alatt a személyzet elénekelt a Himnuszt. Utána Zsák Vilmos karnagy ez alkalomra írt nyitányt adta elő a zenekar, majd a Bánk bán került színre.

Érdekes az első előadás helyvénei, melyek, tekintettel az ünnepélyes alkalomra, elég magasak voltak és pedig: Családi páholy 12 frt., felső páholy 6 frt., támlásszék 2 frt., földszinti

zártszék 1 frt. 50 kr., emeleti zártszék 1 frt., földszinti állóhely 1 frt., karzat 50 kr.

Az első igazgató csődje

A színház első igazgatója, Reszler István mindent elkövetett, hogy közönséget neveljen a színház számára. Erőfeszítése azonban hiábavalónak bizonyult, mert annak ellenére, hogy a város 150 öl tűzifával s 150 forint havi készpénzzel segítette, 1866 tavaszára teljesen csődbe került. A végén „oroszlánok, kötéláncosok és egyéb látványosságok” színhozatala által akartak résztvetet kelteni, azonban ez a különös kísérlet is megbukott.

A város vezetősége azonban a színház vezetője hamar bekövetkezett bukása ellenére sem kedvetlenedett el. Néhány hónappal Reszler tönkrementje után megalakították a Színházi Egyletet s megkezdődött az intendatúra, a debreceni színház legragyogóbb korszaka.

Az intendatúra

Kifejezetten kereszttől a Színházi Egylet vezetése s felügyelete alatt állott a színház s ez idő alatt ritka szakértelemmel, kultúra iránti érzékkel vezették a nagyra hivatott művészek mellett 50 tagú kórus, 4 karmester, 5 magántáncos és 12 táncosnő gyvönörködöttette estéről-estére a debreceni publikumot, amely lassanként megszokott a színházba, sőt egyre fokozódó érdeklődéssel kísérte annak előadásait. A műsor minden tekintetben magas színvonalon állott s az intendatúra első három esztendőjében 644 előadás közül 134 opera és 131 dráma volt.

A vezetést azonban nemcsak a hozzáértés, hanem példás szigor is jellemezte. Beesületes, alapos muzsikát követeltek minden színésztől s az intendatúra ideje alatt készült színházi törvények is tanúsítják, hogy példás fegyelem és rend uralkodott a színészek körében is.

Meg volt szabva, hogy miként kell viselkedni a próbán, előadásban, s a színészek magánéletére vonatkozólag is szigorú intézkedéseket tartalmaznak a törvények. A legesélyesebb kihágást, mulasztást is szigorúan büntették s nagyobb vétség már azonnali elbocsátást vonat maga után.

Nem érdektelen a színházi törvények egyik paragrafusa, amely a színpadi viselkedésre ad instrukciókat:

„Van scenikai illedecék, — mondja a paragrafus — mely ellen sok színpadon vétenek. Ide tartozik a köpés zsebkendő használata nélkül; eképpen a színpadot próbán s előadásban ne mocskosítsa senki, csak azért se, nehogy a hölgyek drága kelméjü köpenye vagy uszálya bepiszkittassék. Ha a darabban nincs kijelölve, nem szabad csókolni. Soha nem szabad a némbert magához emelni. Semmi esetben sem szabad az alkát csókolni, ha a

csók a cselekvénnel összefügg, arcot, vagy homlokot kell csókolni. Ki ilyesmi ellen vét, fizet 24 krajcárt. (Fizetése minden torintia után.)

A debreceni színház társulatainak

névsorában nemcsak az intendatúra idején, hanem később is megtalálható a magyar színház legkiválóbbjainak neveit. Világhírűvé lett művészek kezdtek Debrecenben a pályautasukat, vagy tartoztak hosszabb ideig a debreceni társulat kötelékébe. Itt aratta első igazi nagy sikereit Blaha Lujza, aki 4 éven át 1866-tól 70-ig volt a debreceni társulat tagja. A városi múzeumban ma üveg alatt őrzik a nagyszony egyik debreceni szerződési okmányát. Itt volt kezdő színésznő a világhírűvé lett Karczagné Kopácsy Juliska s a debreceni társulatok névsorai bővelkednek a legragyogóbb nevekben: Mándokiné, Együd István, Foltényi Vilmos, Odry Lehel, Vizváry Gyula, V. Krecsányi Sarolta, Dalmoky Béni, Hegyesy Mari, Örley Flóra, S. Vadnay Vilma, Hegedüs Gyula, Fenyvessy Emil, Kiss Irén, Rózsahegy Kálmán, Tapolezav Dezső, Pethes Imre, Palágyi Lajos, Csontos Gyula, Tanay Frigyes, Odry Árpád voltak a debreceni társulatok tagjai. Itt volt karnagy Konti József, az országos híri zeneszerző s 1867—68-ban segédszínész a magyar Sasfők: Petőfi Zoltán.

A Csokonai-színház hatvan esztendeje a magyar színház hatalmas erőfeszítésének története a magyar kultúra nagyvitéleért s a hagyományok, a melyeket a Csokonai-színház őriz, biztosíték arra, hogy a végvárát vált Debrecenben fokozott erővel lesz az, ami Nagymagyarország is volt: a magyar kultúra örökhelye.

Tilos a parkett-tánc és az „animálás” a bécsi mulatóhelyeken

Bécsből jelenti tudósítónk: Hirt adtam arról, hogy a rendőrigazgatóság október 1-től kezdve tiltotta a tánchelyiségekből és egyéb mulatóhelyekről a hivatásos parkettáncosokat és táncosnőket, akik a közönség sorából táncolni kívánó hölgyekkel és urakkal díjazásért jelennek egy-egy táncot a parketten. A N. W. Journal a tilalom oka felől kérdést intézett dr. Tausch udvari tanácsoshoz, aki a rendőrségen a mulatók és tánchelyiségek ügyeit vezeti. A rendőrtanácsos azt válaszolta, hogy a hivatásos parkettáncosok és parkettáncosnők sok család nyugalma zavarják meg, a házassági tragédiák egész sora ezekben a táncutakban kezdődött és köztudomású, hogy a leggyanúsabb és legkétesebb elemek keveredtek el a hivatásos táncosok közé. A rendőrség nem áll meg ennél, a tilalomnál, hanem szigorúan fog őrködni, hogy a félvilág hölgyei ne látogathassák a mulatóhelyeket és a bértek vagy mulatótulajdonosok ne alkalmazzassanak olyan nőket, akik a vendégeket dorbézolásra „animálják”. Ezt a rendelkezést is hamarosan kiadja a rendőrség. Nem arról van szó, hogy a közönséget eltiltsák a táncotól,

Svábhegyi verseny

AUSTRO-DAIMLER

ADM. Typus

2½ I. turakocsi-kategória
3 I. versenykocsi-kategória

Győztes

mindkétszer

rekordidőben.

**Austro-Daimler,
Mág, A. F. Puch**

magyarországi eladási központja:

VI., Liszt Ferenc-tér 9.

mert annak nem akarját vetni a rendőrség, de meg fogja tisztítani a mulatóhelyeket és táncutakat a veszedelmes elemektől és gondoskodni kíván arról, hogy megjavítsa az osztrák fővárosnak legutóbb nagyon leromlott birnevét és megfekezze a mulatóhelyeken a züllött dorbézolást, amely olyan kiáltó ellentétben van a gazdasági nyomorúsággal.

HIREK

— Késnek a Déri-múzeum iratai. A Déri-múzeum építését a belügyminiszter tudvalevőleg jóváhagyta, de az építkezést még most sem tudták megkezdeni, holott az épület tengelye már ki van jelölve a Fűvészkerben. — Az iratokat ugyanis a belügyminisztérium szeptember 22-én postára adta, de azok még eddig nem érkeztek meg Debrecenbe, úgy hogy már azt hiszik, hogy a Déri-múzeum iratai tévedésből más városba kerültek. Amíg az iratok meg nem érkeznek, az építkezést nem lehet megkezdeni, mert köztük van több fontos tervrajz is.

— Október 6-ika a zsidó reálgimnáziumban. A debreceni zsidó reálgimnázium növendékei ma délelőtti kegyeletos ünnepséggel áldoztak az aradi mártírok emlékének. Tanári vezetés mellett kivonultak a hősök temetőjébe, ahol Kardos Pál tanár méltatta a nap jelentőségét, két növendék alkalmi verset szavalt, a gimnáziumi énekkar pedig a Himnuszt és a Szózatot adta elő.

— A Dienes-napi országos vásár alkalmával az inári és kereskedelmi kirakó vásár e hó 18-án, 19-én és 20-án lesz. A vásári árusításban érdekelt iparosok és kereskedők árusító helyük kijelölése végett iparjogositványokkal az elsőfoku közigazgatási hatóságnál, Kossuth-ucca 20. (sz. 39. sz.) e hó 12—15-ig bezárólag annál is

inkább jelentkezzenek, mert későbbi jelentkezés esetén helyet biztosítani esetleg már módomban nem lesz. Vidéki iparosok és kereskedők részére jelentkezési határidőként október 15. 16. és 17. napjait jelölöm meg. Jelentkezés délután naponként 8—11 óráig a fenti helyen. A helybeli zsibárosok árusító helve az országos vásár tartama alatt is a Dobozy-ucca és Cegléd-uccai ref. temető között elterülő térségen lesz. Dr. Vass Károly városi tanácsnok.

— **Letartóztattak egy hajdunánási adóhivatalt.** Szombati András hajdunánási adóhivatali tisztviselő Weisz Sámuel ottani kereskedőnek 30 mázsa búzát adott el két napon belüli leszállításra és 9 millió korona előleget vett fel a kereskedőtől. A búzát azonban nem tudta leszállítani, miután sem lekötvé, sem raktáron nem volt búzája. Így Weisz megtette ellene csalás miatt a feljelentést. Szombati a Fejes Sándorné által adófizetésre neki átadott 1 millió és 700 ezer koronát is a saját céljaira használta fel. Fejesné is megtette ellene a feljelentést. A hajdunánási rendőrség letartóztatta Szombati és bekísérte a debreceni ügyészségre. Dr. Takó Ferenc vizsgálóbírósegéd tegnap hallgatta ki Szombati, aki a bizonyítékok súlya alatt mindent beismer. Előzetes letartóztatásba helyezték.

— **A mértékek hitelesítése.** A mértékhitelítő hivatal most tartja az ellenőrző szemlélet a közhatalra szánt mértékek fölött. Azokat, akik mérleget nem hitelesítik, kihágás miatt a hatóság megbünteti.

— **Elfogott csatol.** Nádudvari Kiss Lajos nádudvari lakos még a múlt év decemberében 100 métermáza szemes tengerit ajánlott fel megvételre a Debreceni Kereskedelmi és Gazdasági Részvénytársaságnak azzal, hogy azt mielőbb leszállítja. Kiss az üzletre 10 millió korona előleget vett fel, azonban a tengerit nem szállította. Kiss már az üzletkötés után tisztában volt azzal, hogy nem tudja szállítani a lekötött tengerit és hogy ellene az eljárás csalás és sikkasztás miatt előbb-utóbb meg fog indulni, ismeretlen helyre távozott. A bank megtette ellene a feljelentést és a nyomozó hatóság elrendelte országos körözését. A budapesti rendőrség a napokban elfogta Nádudvari Kiss Lajost és tegnap lekísérte Debrecenbe. Az ügyészségen dr. Takó Ferenc vizsgálóbírósegéd hallgatta ki Kiss és előzetes letartóztatásba helyezte.

— **Betörés a Rakovszky ucon.** Vaskmerő betörés történt vasárnap este a Rakovszky ucca 38. szám alatt levő cipészműhelyben, ahonnan elloptak három pár eszmatát 1,100.000 korona értékben és felfeszítve a tanuló lábát, azt is kifosztották. A lopást hétfőn reggel jelentették a rendőrségen, amelynek gyanúja egy magos, vékony fiatalemberre irányul, aki vasárnap este az üzlet előtt ólalkodott.

A drága szénről és fáról diskuráltak a drágasági bizottságban

Eredmény: egy skatulya gyujtónak száz koronával olcsóbbnak kellene lenni

Ma délután a népjóléti minisztériumban Vass József népjóléti miniszter elnöklésével folytatódott a drágasági ankétot tartották. A mai ankét napirendjén a szén, fa és gyufa áralakulásának megvizsgálása szerepelt. A szénkérdésnél megállapítást nyert, hogy a háztartási fogyasztásban a magyar szén alig játszik szerepet. Mindössze 2500 waggon volt az, amely ilyen célokra a bányákból kiutott, ennek is nagy része Budapestre került. A háztartások szénanyaga főleg idegen import szén.

Az értekezlet második tárgya volt a fakérdés. A tűzifa fogyasztásánál megállapítást nyert az,

hogy kb. 160 ezer waggon import fát fogyaszt Magyarország, a belső termésből pedig körülbelül 40—50 ezer waggon körül mozog az a mennyiség, amely évente felhasználtatik. A külföldi fával a versenyt a belföld nem tudja felvenni s épen ezért az áralakulásban a külföldi fa dominál.

Végül foglalkozott az értekezlet a gyujtó forgalomba hozatalának és áralakulásának kérdésével. A gyujtóárak dobozonként 390 K. nagykereskedőknél 420—430 kor. s ennek alapján megállapítandó, hogy 500 koronánál magasabb árat egy skatulya gyujtóért követelni nem lehet.

— **A kirakó vásár szabályozása.** Debrecen város elsőfoku közigazgatási hatósága felhívja azokat a Széchenyi-uccai háztulajdonosokat, akik házaik kapubejáratait az e hó 18-án kezdődő országos vásár tartama alatt árusítók elhelyezésétől mentesíteni óhajtják, ebbeli igényüket a városi elsőfoku iparszolgálatnál (Kossuth-ucca 20. sz. 39. sz. helyiségben) a hivatalos órák alatt saját érdekükben mielőbb, de legkésőbb e hó 10-ig jelentsék be.

— **Ipari tanfolyamok.** A helybeli állami fémipari szakiskolában a következő tanfolyamok kezdődnek meg: 1. Elektromos ipari előkészítő tanfolyam, tartama 8 hét, kezdete október hó 13-án. Beiratáskor fizetendő 360 ezer korona. 2. Kazánfűtő tanfolyam kezdete október hó 15-én, tartama hat hét. Beiratáskor fizetendő 160 ezer korona. 3. Gázmotorkezelő tanfolyam. Kezdeté október 12, tartama 8 hét. Beiratáskor fizetendő 210 ezer kor. Beiratkozás, valamint bővebb felvilágosítás az intézet igazgatóságánál nyerhető.

— **A KAOSZ nagygyűlése.** Budapestről jelentik. A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetsége ma este 7 órakor tartja nagygyűlését a régi képviselőház üléstermében. A szövetség azt követeli mindenek előtt, hogy ne rendeletileg, hanem törvényileg szabályoztassák a záróra kérdése. Határozati javaslatban kívánják, hogy a déli 2 órai ebédidő életbe léptessék minden szakmában és valamennyi szakmára terjesszék ki az üzletek 6 órai záróráját. Azt is kívánják, hogy nyári időben a kereskedők már szombaton délután zárják be üzleteiket és a teljes munkaszünetet valamennyi ipari és kereskedelmi szakmára terjesszessék ki.

— **Már a telefont is ellopiák.** A debreceni pályaudvari főnökség feljelentést tett a rendőrségen, hogy a pályaudvari gurító örbódéjából ismeretlen tettesek október 2-án leszerelték és ellopták a telefont. A kár 2 millió korona. A rendőrség a nyomozást megindította.

Ocska ólmot vesz Hegedüs és Sándor Rt. Plac-u. 49., második udvarban

— **Oroszországban ismét lehet vutkít inni.** Prágából táviratozzák: A moszkvai kormány megengedte, hogy 40 százalékos alkoholtartalmu pálinkát bohosassanak forgalomba. A rendelet megjelenése óta a kávéházak és vendéglők zsúfolva vannak.

— **Dr. Bruck Hugó ügyvéd** Simonffy ucca 7. szám alatt (Berkovits-ház), nyitotta meg irodáját.

— **A Zsámboki Dienes** október 15-iki hangverseny iránt általános nagy érdeklődés mutatkozik. Jegyek már kaphatók Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai r.-t. könyvkereskedésében.

— **Legnagyobb szörmeáruháza.** Piacvagy Pó-ut 4. szám. Elsőrangú szőrmeáruháza szigorú szabott árák mellett: seál bunda 7,000,000 K-tól 30,000,000-ig nerc bunda 15,000,000 koronától 100,000,000-ig. sport bunda 1,500,000 koronától 10,000,000-ig. női bőrkabát 2,500,000 koronától 5,000,000-ig. női bekecsék. női sapka 2,000,000 koronától 5,000,000-ig. róka gálerek és saálók 5,000,000 koronától 10,000,000-ig. Elsőrendű férfi bőrkabátok 2,500,000 koronától 15,000,000-ig. Mindennemű szőrmeáruháza kizárólag saját készítmény. Végül Gyula szőrmeáruháza.

SZÍNHÁZ

MÚSOR:

Szerda: Bánk bán. Tragédia. A színház 60 éves emlékünnepére Jászai Mari, Bakó László, Kiss Feri vendégfellépte.

Csütörtök: A falu rossza. Népszínmű. C) bérlet.

Péntek: Sybill. Operett. D) bérlet.

Szombat: Peer Gynt. Drámai költemény. Premiere. Bérletszünet.

Vasárnap délután fél 4 órakor óleső helyárrakkal: Dolly. Operett. Miczi. — Szegő Lilly, Czvikli — Szigeti. Jenő.

Este 8-kor rendes helyárrakkal Peer Gynt. Drámai költemény.

Hétfő: Peer Gynt. Drámai költemény. A) bérlet.

— **A színházi iroda hírei:**

Fényes ünnepélytel áll meg a színház megnyitásának 60-ik évfordulóját. A magyar színművészet büszkeségét és díszét: Jászai Mari, Bakó László és Kiss Ferencet sikerült az igazgatóságnak megnyerni, hogy Bánk

bán előadásán országon túl híru művészetikkel az emlékünnepet beragvolyák.

A mai ünnepi Bánk bán díszelőadás a jegyek már csak korlátozott számban állanak a közönség rendelkezésére.

A falu rossza vasárnap rendkívüli sikere Csúrka Lankével arra indította az igazgatóságot, hogy a népszínművek eme gyöngvét csütörtökre ismét kiütze.

Mozgósmbázak:

URÁNIA. Dixie Handicap. (A sorsdöntő futam). dráma 7 felvonásban. Minden ízében amerikai film, bámulatos sportmutatványokkal. Kísérő: Alice Iovaglia, burleszk 3 felvonásban.

VIGSZINHÁZ: A feresere, kedélyes történet 7 felvonásban. Várkonyi Mihállyal és Raymond Griffit-el. Kísérő: Pathé revü.

METEORBAN csütörtökön „Elesérelt lelkek” és „Északadás. földindulás”. 2 slager egyszerrel! Előadások 6 és 8 órakor.

SPORT

Felhívás és kérelem a kereskedő és Iparos társadalmához.

Immár tizenöt éve fejt ki Debrecenben lézagpótló, nemzedékmentő és kulturális működését a DKASE, a Debreceni Kereskedők és Alkalmazottak Sport Egyesülete, melynek tagjai kereskedők, magánhivatalnokok, kereskedelmi alkalmazottak és iparosok, s mint ilyen, missziót teljesít. A serdülő ifjúságot elvontuk a kávéházak, korcsmák testet-lelket ülő levegőjéből, kivittük az isten szabad ege alá, a levegőre és a test edzése által a lelket is úgy formáltuk és formáljuk át, hogy önmagától kényszerül józan házfias gondolkodásu hasznos polgárná válni megcsontított hazánkná.

Tizenöt éves működésünkkel, szerény, de kitartó munkával elértük azt, hogy Debrecenben egyesületünk jelentékeny tényezővé nőtte ki magát és a tizenöt éves mult arra kötelez bennünket, hogy eredményeink fokozásával Debrecen kereskedőinek, iparosainak, alkalmazottainak öregbítsük hírét és dicsőségét.

Azonban, hogy célunkat jobban megközelítsük, szükséges, hogy működésünket szélesebb alapokra fektessük. Futhallásosztályunkon kívül atlétikai, birkozó-, vívó- és uszozsakosztályainkat is működésbe kell hoznunk. A gazdasági viszonyok leromlása által működésünkben bizonyos benuulás állott be, melynek leküzdésére ezennel tisztelettel felkérjük Debrecen minden kereskedőjét és iparosát, igaz, elismerjük, hogy nehéz az élet, mindenki teljesítő-képességén túl meg van terhelve, pangás és visszafejlődés mutatkozik az egész vonalon, de nekünk a leküzdhetetlen akadályok ellenére sem lehet megtorpanni. Hivatásunk van, melynek fanatikus harcosai vagyunk, kötelességeink vannak a hazával, városunkkal és ifjainkkal szemben, mely kötelességeinket teljesíteni kell; kényszerít a mult, kötelez hazafiasságunk, kötelez az a régi nagy áldozatkészség, melyben 15 éven át részünk volt, kötelez a hála kereskedők és iparosaink iránt, akiknek támogatása lehetővé tette a mai napig való fennmaradásunkat.

Zsámboki Miklós gondokaművész, a budapesti zene-művészeti főiskola gondokatanára. **Dienzl Oszkár** zongoraművész közreműködésével
1925 október hó 15-én este 8 órakor a városi Zenedében hangversenyt tart.
Jegyek Hegedüs és Sándor R.-T. könyvkereskedésben válthatók. — Telefon 575.

Mindezeket figyelembe véve, mély tisztelettel kérjük Debrecen minden kereskedőjét, gyárosát, iparosát, pénzügyét és minden közgazdasági tényezőt, támogatáson bennünket továbbra is és tegye lehetővé az újabb tizenöt évet részünkre. Sohasem volt olyan nagy szükség munkájokra, támogatásra, mint most. Nem kérünk egyebet, csak azt, hogy lépjenek be a DKASF-ba, mint rendes, vagy pártoló tag. Mindenki címére elküldjük a belépesi nyilatkozatot s azt aláírva, kitöltve az érte menő beszédokokt kell majd átadni. A csekély havi járulék, tagdíj nem jelent nagy megterhelést és egyesületünk viszont megvan ezáltal mentve. Nemesebb ügy támogatására ember embert nem kérhet!

Hazafias tisztelettel: a DKASE elnöksége. Rimanóczy Béla, dr. Hajnal Dezső, Kröh Vilmos, Medvegy Elemer, Somossy László, Waldmann Géza, Herman Dezső, Kolmann Ferenc, Nagy Dániel.

KÖZGAZDASÁG

2500 koronával drágult a buza és a rozs

A tőzsdetanács hivatalos árjegyzései a következők: 76 kilogramos tiszavidéki buza 355—357.5, felsőtiszai 352—355, fejemgyei 347.5—350, egyéb vidéki 342.5—345, 77-es tiszai 360—362.5, felsőtiszai 362.5—365, egyéb vidéki 346—350, 79-es tiszai 365—376.5, felsőtiszai 362.5—365, fejemgyei 357.5—360, egyéb vidéki 355—357.5, rozs 235—256, takarmányárpa 260—270, sörárpa

320—360, köles 260—267.5, zab 240—255, ó-tengeri 280—282.5, repce 600—620, korna 165—170 ezer korona Budapesten.

A Magyar Nemzeti Bank hivatalos valutaárfolyamai: Angol font 345.500—346.500, Cseh korona 2103—2121, Dinár 1249—1263, Dollár 5%-os bi-től felfelé 71,040, Dollár kisebb bankjegyek 70,940—71,660, Francia frank 3295—3325, Zloty 11,756—11,965, Lei 338—344, Léva 577—523, Lira 2861—2881, Német márak 16,877—17,013, O. schilling 10,042—10,090, Hollandi forint 28,475—82,675, Svájci frank 13,756—13,832, Dán korona 17,050—17,205, Svéd korona 18,960—19,070, Norvég korona 13,880—14,030, Belga frank 3158—3182.

Párisi és bécsi kalap-modellek
legszébb kivitelben
HEIN MATILDNÁL
Plac-utca 38.
Alakítások olcsón és pontosan.

Fournér
épület- és butorvasalások
Bészler Lajosnál
Széchenyi-u. 2.

Épület, mű- és vasbutor lakatos
OTTÓ MIHÁLY
Rákóczi-u. 13.
Sodrony ügybetelek megrendelhetők.

Szántógépbemutató.

A Szabolcsmezei Gazdasági Egyesület október 10-én (szombaton) délután 2 órakor a báró Molnár-féle uradalom nyirasi tanyáján (Nyiregyháza mellett) bemutatja a **Fehér Miklós Gépgyár Rt.** budapesti cég által forgalomba hozott eredeti amerikai

20 HP. „CLETRAC” lánctalpas traktort

mely homokos talajoknak üzembiztos, gyors és olcsó megművelését a legtökéletesebben oldotta meg. Minden érdeklődő gazdát szívesen látnak.

Felvilágosítást és utbaigazítást a Gazdasági Egyesület titkári hivatala, Nyiregyháza (Kossuth-ter) szívesen ad.

Legjobb férfi-, női- és gyermek-cipők legolcsóbban beszerezhetők
GRÜNWALD cipőüzem, Kölcsonsegélyző-palota.

Őszi saisonra mindentféle iskolai és intézeti ruházati cikkek
legolcsóbb napi áron beszerezhetők
SZABÓ ÉS ZENGEVALD cégnél
Debrecen, Szent Anna-u. 3.

Nappali frizura.

Divatos parókák
Speciál beby hajvágás
Henne hajfestés
Örök ondolás
Párisi hölgyfodrász
Tejplac.

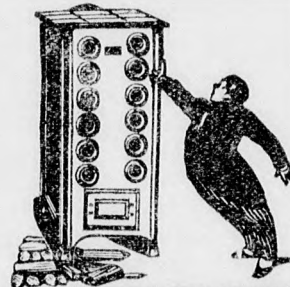
Esteli frizura.

„Zephir”, „Kalom”, „Perpetuum”

„ZEPHIR”

kályhák,

füstcsövek, kályhatálcák kaphatók

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedésében

DEBRECEN. Telefon 6. sz.

FEST LENGYEL TISZTIT

mindennemű férfi és női ruhát szépen és legolcsóbban
Csapó-utca 28.

Erdős Renée legújabb könyve

Teano Amaryl egyszerű élete,

regénytrilógiájának befejező kötete

most jelent meg!

A Meztelen táncos

ára 73,500.— kor.

E regény első része

A Hárfás ára 66,150.— K,

második része

A Herceg ára 58,800.— K.

Kapható:

Hegedüs és Sándor Rt.

könyvkereskedésében a főposta mellett

Telefon: 54.

Mustot veszek, hordót kölcsönzök.

Telefon 14.

Hatvan-utca 22.

Butorraktáramat

vételkényszer nélküli tekintse meg. Olcsó leszállított áraink felülmúlhatatlan!

Fenyves

butoráruháza, Kistemplomnál.

Takács Imre

hangszerkészítő

Zongora hangoló.

Orgona és Harmonium javítást vállalok

Plac-utca 56. sz.

Miért megy Ön máshová

vásárolni, mikor nálunk hatalmas választékban kaphat tartós, szép és olcsó árban férfi, fiuruhákat, átmeneti és téli kabátokat.

Megtalálja számítását, ha Debrecen legnagyobb férfi- és fiuruha áruházában a

Magyar Ruhaiparnál

vásárol, közvetlen a **Bika-szálló** épületében.

„Belvárosi“
kalapszalomban **Kossuth-u. 26. sz., elegáns bársony kalapok** minden színben **140.000, velour chifonból 300.000 koronáért** kaphatók. **Átalakítás 60.000.** Angol és francia ruhák olcsó árban készülnek.

KUN JÓZSEF uridivatterme
Széchenyi-utca 1.
Dus választékban érkezett divatos angol kelmékből meglepően előnyös árban vállal részletre is.

Iskolai kézimunkaanyagok
pamutok és minták legnagyobb választékban jutányosan kaphatók.
SZILÁGYI LAJOS
kézimunka és műhímző vállalata
Széchenyi-utca 1.

Paplanvarrodámban
készülnek a legmodernebb paplanok. Villanyerővel frissítve és tisztítva.
DEBRECZENI, varroda: Kossuth-utca 11., üzlet: Sas utca 4.

Kopott perzsa-szőnyegetek
szakaszerűen, jutányosan **mos és javít**
IZSÁK szőnyegműintézete
Debrecen, Simontfy-u. 7

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy üzletemet **saját készítésű cipőkkel** rendeztem be, melyet a legjobb anyagból, tetszetős és kényelmes kivitelben, a legolcsóbb napiárban árusítok.
GRICZMAN GYULA
cipész
Városház, „Debrecen“-szállódával szemben.

E heti könyvujdságok:

- Bettauer: A kitaszított. (Egy néger férfi szerelme. — Fehér asszonyok szerelmei.) 59.000.—
- Kuprin: Salamon csillaga. (A legnagyobb élő orosz író érdekes és izgalmas regénye először magyar nyelven.) 59.000.—
- Dumas: Margot királyné szerelme. (A vérnász befejező kötete.) 73.500.—
- Koppányi: A biológia modern problémái. (A személtettései kísérleteivel világhírt szerzett fiatal tudós orvos könyve.) 40.500.—
- Bühler Sarolta: Az ifjúkor lelki élete. (A pszichikai serdülés elemzése és elmélete.) 73.500.—
- I. J. Brausson: Anatole France papucsban. (A F. volt titkárának szenzációs, intim feljegyzései és leleplezése a mester magán-életéről és emberi alakjáról.) 73.500.—
- Dr. Egyed István: Az iparjog. (Az érvényben levő iparjog egyetlen rendszeres feldolgozása.) 147.000.—
- Dr. Fásching: Az új Geodézia. (A technikus világ szenzációja. A földbírtok-reformmal kapcsolatos fölmérési munkálatoknál nélkülözhetetlen.) 245.200.—
- Magyar Művészet I. évi. 4. sz. (Fővárosi szám.) 75.000.—

Kaphatók:

Hegedüs és Sándor rt.
könyvkereskedésében a főposta mellett
Telefon: 54.
Könyvujdságok mindennap érkeznek.

ROTHMANN TÜKÖRGYÁR
CSAPÓ-UTCA 19. TELEFON: 13-01.

Haas Lipót
szőnyeg- és linoleumárúháza

Ferenc József-ut 58. szám. Telefon 9-63.

Szőnyegek:
Futószőnyeg 65 cm széles K 35.—, 44 — és minden árban.
Futószőnyeg 90 cm. széles K 45.—, 60.— és feljebb.
Plüsch- és bucklé futók nagy választékban.
Nagyszőnyegek óriási választékban.
Átvetők, asztalterítők és butorszövetek gyönyörű kivitelben.

Függönyök:
Etamin, művészi kivitelben, teljes ablak, 2 szárny, 1 drapéria K 160.—, 180.— és minden árban.

Valódi linoleum:
Linoleum futók 45 cm. széles . . . . . K 45.—
„ „ 58 cm. „ . . . . . K 55.—
Padlókarpet 67 cm. „ . . . . . K 80.—
„ „ 87 cm. „ . . . . . K 80.—
„ „ 100 cm. „ . . . . . K 85.—
„ „ 200 cm. „ . . . . . K 180.—
Békebeli vastag átöntött mintás linoleumok m²-ként K 163.—

Gummikabátok:
óriási választékban K 350-tól minden árban.
Árak ezer koronákban.

BÉSZLER és DÁVID Kályhák Épület- és
Vaskereskedés Tűzhelyek Butorvasalás
a Kossuth-szobor mellett. Füstcsövek Zománcedény
Olcsó árak. Pontos kiszolgálás. Nagy választék.

Elektromos és kézi üzemi **WOODSTOCK**
és PROTOS írógépek
magyarországi kizárólagos vezérképiselete
Kedvező fizetési feltételek. — Díjmentes vevői kielégzettség nélküli bemutatás bérhol.
HEGEDÜS ÉS BORY
DEBRECEN, KIRÁLY-U. 8.
TELEFON 8-75.

Aki még nem tudja
az győződjön meg, hogy a legolcsóbban az
Arany Bika divatházban
(Bika-épület) szerezheti be ruházati szükségleteit

Az őszi idényre
máris dusan felszerelt áruraktár áll a t. vásárló közönség rendelkezésére.
Bel- és külföldi szövetek, selymek, vásznak, kötött kabátok, harisnyák, férfi és női fehérneműek a legolcsóbb árak mellett.

Hitelképes egyének részletfizetésre is vásárolhatnak.

Női kalapok
legolcsóbban beszerezhetőek
Lauer és Fülöp
kalapszalomban **Rákóczi-utca 9.**
Ugyanott alakítások jutányosan, legújabb modellek után.

FESTÉKET,
padlólakkot, brunolint, terpentint, firniszt, zománclakot és minden színű porfestéket kiváló minőségben, nagyon olcsón vásárolhat
STERN festékküzlétében,
Piac-u. 10., a Bikával szemben.

GÖRCSÖS LAJOS
BATTHYÁNY-U. 26.
VILLAMOS SELYEM ERNYŐK KÉSZÍTÉSÉT VÁLLALJA.
RADIÓ ALKATRÉSZEK KAPHATÓK.

Legújabb divat szerint készít
kosztümöket, ruhát, kabátot
feltűnő olcsó árban
VARJAS, Varga-utca 1.

KUN JÓZSEF késműves-műköszőrüs
Széchenyi utca 1.
Javítások jutányos áron.

ZONGORA és vonóshangszerek javítását és hangolását helyben és vidéken jutányos áron vállalja **Tonté**
zongorakészítő, Piac-u. 30. (udvarban).

Autó-gummit,
hó- és sárcipőt jól és olcsón javít, használ gummit vesz és elad
Orbán, Piac-utca 9.

Legújabb zenemű slágerek:

- Jöjj vissza csókos lili nyár.
- A „Dolly” operette nagy-sikerű betét dala 27.000.—
- Tudod-e milyen kár... A „Dolly” operett táncoktatója 27.000.—
- „Dolly” operett. (Hirsch bájos operette) 45.000.—
- Nincs télre párom még... (A legjobb Fox-tortt) (Jeh hab' das Fräul'n Helein' baden'sch'n) 27.000.—
- „A nóta vége”, a legújabb Zerkovitz operett, két füzetben 90.000.—
- „Madonnám szöke minden-ségem”. (Madonna, du bist schöner als der son-nenschein) Szerenád es Bules 27.000.—
- Was macht Du mit dern Kine lber Hans? (A leg-jobb schimmy) 36.000.—
- Balázs Árpád legújabb nó-tája: Sabad-e? 27.000.—
- Egy kis é tönkrementünk, de viszont van egy rá-diónk. (Leopoldi nagy-szerű zenéje) 27.000.—
- „Otthon iszunk egy esézo teát...” (Foxtrott. Kalmár Tibor kedves szövegére) 27.000.—
stb. stb. stb.

Kaphatók:

Hegedüs és Sándor rt.
zeneműkereskedésében, a főposta mellett.
Telefon 54.

